

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Зоонозын өвчин судлалын төвийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2024/03/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2024 оны 02 дугаар сарын 19</p>	<p>Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhatb@audit.gov.mn Ахлах аудитор: М.Алтантуяа Утас: 99061861 Цахим хаяг: altantuya.m@audit.gov.mn Аудитор: С.Цэвээнсүрэн Утас: 99441515 Цахим хаяг: Tseveensurens@audit.gov.mn</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement_bayankhongor@audit.gov.mn

2024.02.19 № 2/13

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Зоонозын өвчин судлалын төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянхонгор аймгийн Зоонозын өвчин судлалын төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар тодорхой бус байдал нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоо олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Тус байгууллага нь 2023 онд “Тахилгат дулаан цагаан хайрхан” ХХК-тай дулаанаар хангах гэрээгээр хамтран ажиллаж байсан бөгөөд 2023 оны 4, 5 дугаар

d:\2024 он\бичиг хэрэг\14-албан тоот.docx

5020085

саруудад хамтран ажиллах гэрээний 2.1 дэх заалт “Стандартын шаардлагад нийцсэн дулаан эрчим хүчээр хэрэглэгчийг хангах” заалтыг хэрэгжүүлээгүй байхад халаалтын зардлыг бүрэн шилжүүлсэн, тайлант онд үндсэн үйл ажиллагааны зардлыг хэтрүүлж өглөг үүсгэсэн зэрэг зөрчил илэрсэн нь урьдчилан тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс хэтрээгүй.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Баянхонгор аймгийн Зоонозын өвчин судлалын төвийн 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 9 зорилт, 81 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг аймгийн Эрүүл мэндийн газрын зөвлөлөөр хэлэлцүүлж 90.0 хувиар үнэлсэн байна.

Шалгагдагч байгууллагын санхүүгийн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцсан. Танилцахад материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

НЭГ.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

1.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>150,187,836.56</u>	<u>146,408,572.50</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	2,465,421.26	2,565,421.26
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	2,465,421.26	2,565,421.26
3121	Төгрөг	2,465,421.26	2,565,421.26
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	2,465,421.26	2,565,421.26
33	АВЛАГА	00.00	3,066,975.76
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	00.00	3,066,975.76
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	147,722,415.30	140,776,175.48
351	Түүхий эд материал	131,140,052.69	122,931,648.97
35110	Тусгай зориулалттай материал	15,865,767.00	18,683,667.00
35130	Эм боох материал	115,274,285.69	104,247,981.97
354	Хангамжийн материал	16,582,362.61	17,844,526.51
35410	Бичиг хэргийн материал	3,020,950.00	3,167,950.00
35420	Аж ахуйн материал	11,926,354.09	12,809,214.09
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	54,000.00	54,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	10,758.52	193,062.42
35450	Барилгын засварын материал	863,000.00	913,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	707,300.00	707,300.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>991,944,713.92</u>	<u>1,115,289,280.07</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	991,944,713.92	1,115,289,280.07
392	Биет хөрөнгө	795,944,713.92	919,289,280.07
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	791,175,084.33	791,146,839.83
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-77,301,756.04	-94,514,624.87
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	49,350,000.00	34,150,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-25,486,666.71	-13,966,666.75
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	154,331,181.18	282,309,169.46
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-116,953,271.39	-95,123,341.88
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	32,093,238.00	26,879,323.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-15,530,262.74	-15,027,514.32
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	24,836,417.80	14,564,917.80
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-20,569,250.51	-11,128,822.20
393	Биет бус хөрөнгө	196,000,000.00	196,000,000.00
39301	Програм хангамж	869,000.00	869,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-869,000.00	-869,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	196,000,000.00	196,000,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,142,132,550.48</u>	<u>1,261,697,852.57</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>00.00</u>	<u>1,619,414.89</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	1,619,414.89
413	Өглөг	00.00	1,619,414.89
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	00.00	12,858.31
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	00.00	1,416,656.58
4136	Бусад өглөг	00.00	189,900.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	00.00	189,900.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,142,132,550.48</u>	<u>1,260,078,437.68</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,142,132,550.48	1,260,078,437.68
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	427,624,333.39	427,624,333.39
51101	Өмч: - төрийн	427,624,333.39	427,624,333.39
512	Хуримтлагдсан үр дүн	648,027,301.99	766,001,433.69

51210	Өмнөх үеийн үр дүн	648,027,301.99	648,055,546.49
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	117,945,887.20
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	66,480,915.10	66,452,670.60
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,142,132,550.48	1,261,697,852.57

1.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	671,463,465.41	791,766,509.10
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	114,144,865.41	160,562,409.10
120	Нийтлэг татварын бус орлого	114,144,865.41	160,562,409.10
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,465,421.26	00.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,465,421.26	00.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого – Үндсэн хөрөнгө	3,110,000.00	159,799,578.10
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого – Бараа материал	108,569,444.15	762,831.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	557,318,600.00	631,204,100.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	553,818,600.00	631,104,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	553,818,600.00	631,104,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	3,500,000.00	100,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,500,000.00	00.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	100,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	564,089,754.76	673,806,466.65
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	564,089,754.76	673,806,466.65
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	564,085,253.97	672,193,455.52
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	379,764,996.82	487,384,919.03
210101	Үндсэн цалин	267,437,027.91	284,338,422.00
210102	Нэмэгдэл	78,821,308.70	141,842,655.18
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	18,769,260.00	20,100,000.00
210104	Урамшуулал	14,737,400.21	41,103,841.85
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	44,522,333.17	66,926,996.29
210201	Тэтгэврийн даатгал	29,754,321.39	53,769,123.87
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,211,094.72	3,750,969.46
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,922,991.21	2,556,180.55
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	693,847.81	819,556.21
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,940,078.04	6,031,166.20
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	35,629,219.58	37,637,986.83
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,605,439.58	4,299,306.57
210302	Түлш, халаалт	31,363,760.00	30,170,040.26
210303	Цэвэр, бохир ус	1,660,020.00	3,168,640.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	29,519,872.08	18,308,027.95
210401	Бичиг хэрэг	3,008,730.00	2,581,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	14,993,920.00	8,864,327.10
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,952,894.68	1,800,260.85
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	600,000.00	1,112,600.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,964,327.40	3,949,440.00
2105	Нормативт зардал	14,199,556.20	15,917,703.72
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	13,689,556.20	15,917,703.72
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	510,000.00	00.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,660,300.00	3,175,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	5,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,540,600.00	00.00
210604	Урсгал засвар	12,119,700.00	3,170,800.00
2107	Томилолт, зочны зардал	8,143,800.00	4,286,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,143,800.00	4,286,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,148,236.00	1,695,260.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	170,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	430,000.00	00.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	317,836.00	91,360.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	175,000.00	27,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,188,900.00	747,900.00
210807	Газрын төлбөр	784,000.00	784,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	82,500.00	45,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	35,496,940.12	36,860,761.70
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	35,496,940.12	36,860,761.70
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,500.79	1,613,011.13
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	00.00	465,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	465,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	4,500.79	1,148,011.13
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,500.79	1,148,011.13
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	107,373,710.65	117,960,042.45
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	36,537,499.97	14,155.25
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	36,537,499.97	14,155.25
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-36,537,499.97	-14,155.25
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	70,836,210.68	117,945,887.20

1.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	559,784,021.26	631,204,100.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,465,421.26	00.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,465,421.26	00.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,465,421.26	00.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,465,421.26	00.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	557,318,600.00	631,204,100.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	553,818,600.00	631,104,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	553,818,600.00	631,104,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	3,500,000.00	100,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,500,000.00	00.00

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	100,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	535,968,600.00	630,684,195.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	535,968,600.00	630,684,195.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	535,964,099.21	629,071,183.87
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	377,855,969.13	494,032,532.77
210101	Үндсэн цалин	246,886,576.42	302,786,732.77
210102	Нэмэгдэл	84,467,762.70	129,691,500.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	19,522,260.00	20,097,000.00
210104	Урамшуулал	26,979,370.01	41,457,300.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	46,988,099.22	63,333,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,956,943.14	42,117,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,474,239.02	4,955,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,922,991.21	5,359,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	693,847.81	991,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,940,078.04	9,910,100.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	35,629,219.58	36,418,540.45
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,605,439.58	3,079,860.19
210302	Түлш, халаалт	31,363,760.00	30,170,040.26
210303	Цэвэр, бохир ус	1,660,020.00	3,168,640.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	30,677,000.08	16,393,350.65
210401	Бичиг хэрэг	4,331,990.00	2,708,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13,841,893.00	8,798,800.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,851,994.68	1,162,150.65
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	600,000.00	1,112,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	10,051,122.40	2,611,400.00
2105	Нормативт зардал	10,888,175.20	5,864,200.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	7,510,675.20	4,208,900.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,377,500.00	1,655,300.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	22,502,700.00	6,796,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	7,315,000.00	2,383,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,906,000.00	893,000.00
210604	Урсгал засвар	13,281,700.00	3,520,800.00
2107	Томилолт, зочны зардал	8,143,800.00	4,286,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,143,800.00	4,286,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,279,136.00	1,946,260.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	170,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	430,000.00	00.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	317,836.00	91,360.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	175,000.00	27,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,319,800.00	998,900.00
210807	Газрын төлбөр	784,000.00	784,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	82,500.00	45,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,500.79	1,613,011.13
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	00.00	465,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	465,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	4,500.79	1,148,011.13
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,500.79	1,148,011.13

3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	23,815,421.26	519,905.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	21,350,000.00	419,905.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	21,350,000.00	419,905.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	21,350,000.00	419,905.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	21,350,000.00	419,905.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-21,350,000.00	-419,905.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	2,465,421.26	100,000.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	2,465,421.26
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	2,465,421.26	2,565,421.26

1.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	427,624,333.39	66,483,487.00	566,590,678.72	1,060,698,499.11
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	427,624,333.39	66,483,487.00	566,590,678.72	1,060,698,499.11
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
5	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
7	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-28,404,979.71	-28,404,979.71
8	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	427,624,333.39	66,480,915.10	648,027,301.99	1,142,132,550.48
9	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	427,624,333.39	66,480,915.10	648,027,301.99	1,142,132,550.48
10	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	28,244.50	28,244.50
11	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	427,624,333.39	66,480,915.10	648,055,546.49	1,142,160,794.98
12	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-28,244.50	00.00	-28,244.50
13	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
14	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
15	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00
16	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	117,945,887.20	117,945,887.20
17	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	427,624,333.39	66,452,670.60	766,001,433.69	1,260,078,437.68

1.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		103240366.46		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	987,283,400.00	898,639,321.16	88,644,078.84	91.02
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	987,283,400.00	898,639,321.16	88,644,078.84	91.02
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	983,783,400.00	893,401,643.80	90,381,756.20	90.81
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	593,656,500.00	519,207,909.05	74,448,590.95	87.46
210101	Үндсэн цалин	336,052,100.00	284,702,142.59	51,349,957.41	84.72
210102	Нэмэгдэл	140,422,000.00	154,300,301.92	-13,878,301.92	109.88
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		00.00	533,000.00	-533,000.00

210104	Урамшуулал	117,182,400.00	79,672,464.54	37,509,935.46	67.99
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	74,207,000.00	65,032,596.85	9,174,403.15	87.64
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,460,700.00	44,441,185.80	6,019,514.20	88.07
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,936,600.00	5,234,231.32	702,368.68	88.17
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,749,300.00	4,174,184.49	575,115.51	87.89
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,187,300.00	1,035,482.13	151,817.87	87.21
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,873,100.00	10,147,513.11	1,725,586.89	85.47
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	42,503,800.00	39,816,122.64	2,687,677.36	93.68
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,188,300.00	4,171,898.64	1,016,401.36	80.41
210302	Түлш, халаалт	36,115,500.00	34,444,224.00	1,671,276.00	95.37
210303	Цэвэр, бохир ус	1,200,000.00	1,200,000.00	00.00	100.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	66,480,800.00	64,751,648.00	1,729,152.00	97.40
210401	Бичиг хэрэг	3,900,000.00	4,055,300.00	-155,300.00	103.98
210402	Тээвэр, шатахуун	37,918,700.00	35,461,300.00	2,457,400.00	93.52
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,892,000.00	1,978,100.00	-86,100.00	104.55
210404	Ном, хэвлэл	3,500,000.00	3,500,000.00	00.00	100.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	10,250,100.00	10,737,048.00	-486,948.00	104.75
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,020,000.00	9,019,900.00	100.00	100.00
2105	Нормативт зардал	119,845,600.00	119,496,600.00	349,000.00	99.71
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	96,611,600.00	96,611,600.00	00.00	100.00
210502	Хоол, хүнс	20,234,000.00	19,885,000.00	349,000.00	98.28
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,000,000.00	3,000,000.00	00.00	100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	67,134,900.00	64,847,600.00	2,287,300.00	96.59
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	21,134,900.00	19,571,100.00	1,563,800.00	92.60
210602	Тавилга	8,200,000.00	7,535,000.00	665,000.00	91.89
210604	Урсгал засвар	37,800,000.00	37,741,500.00	58,500.00	99.85
2107	Томилолт, зочны зардал	1,500,000.00	2,142,000.00	-642,000.00	142.80
210702	Дотоод албан томилолт	1,500,000.00	2,142,000.00	-642,000.00	142.80
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,127,000.00	861,381.96	265,618.04	76.43
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	800,000.00	601,242.00	198,758.00	75.16
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	127,000.00	91,359.96	35,640.04	71.94
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	50,000.00	33,000.00	17,000.00	66.00
210807	Газрын төлбөр	150,000.00	135,780.00	14,220.00	90.52
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,327,800.00	17,245,785.30	82,014.70	99.53
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,327,800.00	17,245,785.30	82,014.70	99.53
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3500000.00	2550000.00	950,000.00	72.86

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,500,000.00	2,550,000.00	950,000.00	72.86
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,500,000.00	2,550,000.00	950,000.00	72.86
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	884,043,000.00	815,284,021.90	68,758,978.10	92.22
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	44,003,800.00	44,003,800.00	00.00	100.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	44,003,800.00	44,003,800.00	00.00	100.00
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	840,039,200.00	771,210,221.90	68,828,978.10	91.81
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	840,039,200.00	771,210,221.90	68,828,978.10	91.81
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	00.00	70,000.00	-70,000.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	70,000.00	-70,000.00	-
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	103,240,366.46	103,240,366.46	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	19,885,067.20	-19,885,067.20	-
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага	00.00	00.00	00.00	#DIV/0!
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	26	26	00.00	100.00
620001	Удирдах ажилтан	1	1	00.00	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	19	19	00.00	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	6	6	00.00	100.00

ХОЁР. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 11.867.7 мянган төгрөгийн 1 алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад залруулав. Үүнд:

1. Шилэн дансны цахим сайтад нийт 11.867.7 мянган төгрөгийн 2 ширхэг “Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын мөнгөн гүйлгээ”-г мэдээлээгүй орхисон нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, 6.4.5 дахь “цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр” заалтыг зөрчсөн, санхүүгийн тайлангийн “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж, мэдэгдэлтэй нийцэхгүй байна.

2. 2023 оны санхүүгийн тайланд Нийгмийн даатгалын байгууллагаас 813.9 мянган төгрөгийн шимтгэлийн авлага, Татварын хэлтсээс 2.203.0 мянган төгрөгийн ХХОАТ-ын авлагатай гарсан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.5 дахь “Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан баталгаажуулах” заалт, УСНББОУС-1 Санхүүгийн тайлангийн толилуулга, мөн эрх ба үүрэг гэсэн батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүй байна.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

Аудитаар нийт 9.548.3 мянган төгрөгийн 4 зөрчил² илэрснээс 3.280.0 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт, 1,619,4 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага, зөрчлийг давтан гаргуулахгүй байх 4.648.9 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж өгсөн.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 6.481.4 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа болон зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс 386.9 мянган төгрөгөөр бага тул Өөрчлөлтгүй дүгнэлт өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Байгууллагын даргын 2023 оны 07 дугаар сарын 20-ны А/30 дугаар тушаалаар байгууллагын жижүүр П.Хүчитбаатарт сахилгын шийтгэл ноогдуулсан байхад 2023 оны 07 дугаар сарын 24-нд үр дүнгийн урамшуулал 213.0 мянган төгрөгийг олгосон байна.

Энэ нь Төрийн албаны тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.7 “Төрийн жинхэнэ албан хаагч сахилгын шийтгэл ноогдуулсан өдрөөс хойш 1 жилийн дотор сахилгын шийтгэл хүлээгээгүй бол түүнийг сахилгын шийтгэлгүйд тооцно” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн захирагчаар 213.0 мянган төгрөгийг буцаан төлүүлэхээр төлбөрийн актыг тогтоов.

5.1.2 2023 оны 1-7 дугаар саруудад 6 албан хаагчийн нийгмийн даатгалын шимтгэлийг цалингийн дүнгээс илүү мэдээлснийг 11 дүгээр сард залруулсны улмаас Нийгмийн даатгалын байгууллагаас 813.9 мянган төгрөгийн шимтгэлийн авлагатай, 2022 оны ХХОАТ-ын тооцооллоос үүссэн 2.203.0 мянган төгрөгийн авлагыг санхүүгийн тайланд тусгаснаар 3.067.0 мянган төгрөгийн авлагатай гарсан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйл, 20.2.5 “Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан баталгаажуулах” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Дээрх 3.067.0 мянган төгрөгийн авлагыг холбогдох байгууллагуудаас суутган тооцож, буцаан төлүүлэхээр төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

Тайлант онд үндсэн үйл ажиллагааны зардлаас 1.619.4 мянган төгрөгийн өглөг үүссэн нь байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйл 6.2.2 дахь заалт “жил бүрийн төсвийн зарлагыг орлого болон санхүүжүүлэх бусад эх үүсвэрээр нь бүрэн нөхдөг байхаар төлөвлөн, баталж хэрэгжүүлэх”, 6.4.8 дахь заалт “Төсвийг зохистой удирдаж, авлага өр төлбөр үүсгэхгүй байх”-ыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид төсвийг бодитой төлөвлөх, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй ажиллах албан шаардлага хүргүүлэв.

5.3 Зөвлөмж³

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг харуулав. Үүнд:

Зардлын данстай холбоотой асуудал

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

³ Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5 “Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ”

Илрүүлэлт: Тус байгууллагатай 2023 онд “Дулаанаар хангах гэрээ”-гээр хамтран ажиллаж байсан “Тахилгат дулаан цагаан хайрхан” ХХК нь 2023 оны 4, 5 дугаар саруудад гэрээний 2.1 дэх заалт “Стандартын шаардлагад нийцсэн дулаан эрчим хүчээр хэрэглэгчийг хангах” заалтыг хэрэгжүүлээгүй байхад халаалтын зардлыг бүрэн шилжүүлсэн зөрчил илэрсэн.

Энэ нь тухайн “Тахилгат дулаан цагаан хайрхан” ХХК-тай тухайн үед дулаанаар хангах гэрээгээр хамтран ажиллаж байсан Мал эмнэлгийн газар болон Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын өглөг, авлагын журнал, Зоонозын өвчин судлалын төвийн тогтмол зардлын түүвэр болон цахилгааны зардлын 1.219.4 мянган төгрөгийн өр үүссэнээр нотлогдсон.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1 “Төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах”, 16.5.2 “Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих” заалтыг хэрэгжүүлж ажиллах, мөн харилцагч байгууллагуудтай байгуулсан гэрээний хэрэгжилтийг дүгнэж ажиллах зөвлөмжийг хүргүүлэв.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

**ГУРАВ. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ
Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл**

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/					
			Төлбөрийн акт		Үүнээс Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
2023 оны 7 дугаар сарын 20-нд байгууллагын даргын А/30 тушаалаар жижүүр П.Хүчитбаатарт сахилгын шийтгэл ноогдуулсан байхад 2023.07.24-нд үр дүнгийн урамшуулал олгосон байна.	1	213.0	1	213.0				
2023 оны санхүүгийн тайланд Нийгмийн даатгалын байгууллагаас 813.9 мянган төгрөгийн шимтгэлийн авлага, Татварын хэлтсээс 2.203.0 төгрөгийн ХХОАТ-ын авлагатай гарсан нь Нягтлан бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.5 дахь заалт "Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан баталгаажуулах" заалтыг зөрчсөн байна. Батлаг	1	3.067.0	1	3.067.0				
Тайлант онд гэрэл цахилгааны өглөг 1.219.4 мянган төгрөг, шуудан холбооны өглөг 197.2 мянган төгрөг, цалингийн өглөг 12.9 мянган төгрөгөөр тус тус үүсэж, үндсэн үйл ажиллагааны зардлыг хэтрүүлсэн байна.	1	1.619.4			1	1.619.4		
2023 онд "Тахилгат дулаан цагаан хайрхан" ХХК-тай дулаанаар хангах гэрээгээр хамтран ажиллаж байсан бөгөөд 2023 оны 4, 5 дугаар саруудад гэрээний 2.1 дэх "Стандартын шаардлагад нийцсэн дулаан эрчим хүчээр хэрэглэгчийг хангах" заалтыг хэрэгжүүлээгүй байхад халаалтын зардлыг бүрэн шилжүүлсэн байна.	1	4.648.9					1	4.648.9
Нийт дүн	4	9.548.3	2	3.280.0	1	1.619.4	1	4.648.9

ДӨРӨВ. ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧИЙН АНГИЛЛААР АУДИТАД ХАМРАГДСАН БАЙДАЛ БА САНАЛ ДҮГНЭЛТИЙН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1		1					
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1		1					

ОоОоо

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2024 оны 02 сарын 23 өдөр

Дугаар 48/А0571212/БНА-2024/03/НА-СТА-ЦУЗ Номгон

ТӨЛБӨР БАРАГДУУЛАХ ТУХАЙ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Зоонозын өвчин судлалын төвийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Байгууллагын жижүүр П.Хүчитбаатарт байгууллагын даргын 2023 оны 7 дугаар 20-ны А/30 тушаалаар сахилгын шийтгэл ноогдуулсан байхад 2023 оны 07 дугаар сарын 24-нд цалин олгохдоо үр дүнгийн урамшуулал 213,000 (Хоёр зуун арван гурван мянган төгрөг)-ийг бодож олгосон байна.

Энэ нь Төрийн албаны тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.7 “Төрийн жинхэнэ албан хаагч сахилгын шийтгэл ноогдуулсан өдрөөс хойш 1 жилийн дотор сахилгын шийтгэл хүлээгээгүй бол түүнийг сахилгын шийтгэлгүйд тооцно” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Энэ нь Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр 21.2 дахь “Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрхзүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно”, Монгол улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3.3 дахь “Цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон”, 4.2.3.8 дахь “Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 2.1.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн” гэснийг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Илүү бодож олгосон 213,000 (Хоёр зуун арван гурван мянган төгрөг)-ийг төсөв захирагчаар төлүүлж Төрийн сан дахь 100030000947 тоот төгрөгийн дансанд төвлөрүүлэх.

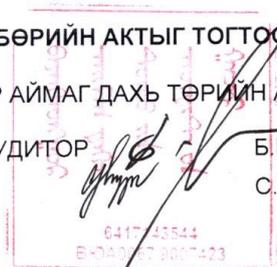
5050200

2. Аудитаар тогтоосон төлбөрийн актыг бүрэн барагдуулж, нотлох баримтыг 2024 оны 04 дүгээр сарын 25-ны дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт¹ ирүүлэхийг Зоонозын өвчин судлалын төвийн дарга Б.Алтанчимэг, нягтлан бодогч П.Мөнх-Эрдэнэ нарт даалгав^{2, 3}.

ТӨЛБӨРИЙН АКТЫГ ТОГТООСОН⁴:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ
С.ЦЭВЭЭНСҮРЭН

¹ Монгол Улс, Баянхонгор аймаг, Баянхонгор сум, Нутгийн удирдлагын ордон 3 давхар

² Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 "Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана"

³ Монгол улсын ерөнхий аудиторын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам"-ын 5.5 "Аудитад хамрагдагч нь аудитын тайлангийн төслийн өөрт холбогдох хэсэгтэй танилцах, санал өгөх, албан шаардлага, төлбөрийн акт, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн гэж үзвэл эрх бүхий албан тушаалтанд гомдол гаргах эрхтэй"

⁴ Төрийн аудитын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2024 оны 02 сарын 23 өдөр

Дугаар 49/А0571212/БНА-2024/03/НА-СТД-АУЗ Номгон

ТӨЛБӨР БАРАГДУУЛАХ ТУХАЙ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Зоонозын өвчин судлалын төвийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант оны 1-7 дугаар саруудад 6 албан хаагчийн (1-р сард М.Баяржаргал, 5 дугаар сард П.Хүчитбаатар, Ц.Батцэнгэл, Б.Оюун-Эрдэнэ, Э.Цогжаргал, 6 дугаар сард Ц.Батцэнгэл, 9 дүгээр сард Ц.Түвшинбат) нарын нийгмийн даатгалын шимтгэлийг цалингийн дүнгээс илүү мэдээлж, 11 дүгээр сард нийгмийн даатгалын шимтгэлийн тайланд залруулга хийсний улмаас 813,935.76 (Найман зуун арван гурван мянга есөн зуун гучин таван мянган төгрөг далан зургаан мөнгө)-ийн нийгмийн даатгалын шимтгэлийн авлага үүссэн, урд оны ХХОАТ-ын авлага 2,203,040 (Хоёр сая хоёр зуун гурван мянга дөчин төгрөг)-ийг санхүүгийн тайланд тусгаагүй байсныг залруулж тусгасан, суутгаагүй урьдчилгаа цалингийн авлага 50,000 (Тавин мянган төгрөг)-өөр үүссэн, нийт 3,066,975.76 (Гурван сая жаран зургаан мянга есөн зуун далан таван төгрөг далан зургаан мөнгө)-ийн авлагатай гарсан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйл, 20.2.5 “Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан баталгаажуулах” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр 21.2 дахь “Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрхзүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно”, Монгол улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3.3 дахь “Цалин хөлс, шагнал урамшуулал,

5050203

тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон”, 4.2.3.8 дахь “Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 2.1.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн” гэснийг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Дээрх 3,066,975.76 (Гурван сая жаран зургаан мянга есөн зуун далан таван төгрөг далан зургаан мөнгө)-ийн авлагыг холбогдох байгууллагуудаас суутган тооцож, Төрийн сан дахь 100030000947 тоот төгрөгийн дансанд төвлөрүүлэх.

2. Аудитаар тогтоосон төлбөрийн актыг бүрэн барагдуулж, нотлох баримтыг 2024 оны 04 дугаар сарын 25-ны дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт¹ ирүүлэхийг Зоонозын өвчин судлалын төвийн дарга Б.Алтанчимэг, нягтлан бодогч П.Мөнх-Эрдэнэ нарт даалгав^{2, 3}.

ТӨЛБӨРИЙН АКТЫГ ТОГТООСОН⁴:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР АУДИТОР Б.МӨНХБАТ
С.ЦЭВЭЭНСҮРЭН

¹ Монгол Улс, Баянхонгор аймаг, Баянхонгор сум, Нутгийн удирдлагын ордон 3 давхар

² Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 “Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана”

³ Монгол улсын ерөнхий аудиторын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар баталсан “Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам”-ын 5.5 “Аудитад хамрагдагч нь аудитын тайлангийн төслийн өөрт холбогдох хэсэгтэй танилцах, санал өгөх, албан шаардлага, төлбөрийн акт, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн гэж үзвэл эрх бүхий албан тушаалтанд гомдол гаргах эрхтэй”

⁴ Төрийн аудитын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 02 сарын 23 өдөр

Дугаар 88/АУСГ12.12/БНА-2024/03/НА-СТА-
-ТШЗ Номгон

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Зоонозын өвчин судлалын төвийн 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант онд үндсэн үйл ажиллагааны зардлаас 1,619,414.89 (Нэг сая зургаан зуун арван есөн мянга дөрвөн зуун арван дөрвөн төгрөг наян есөн мөнгө)-ийн өглөг үүссэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйл 6.2.2 дахь заалт “Жил бүрийн төсвийн зарлагыг орлого болон санхүүжүүлэх бусад эх үүсвэрээр нь бүрэн нөхдөг байхаар төлөвлөн, баталж хэрэгжүүлэх”, 6.4.8 дахь заалт “Төсвийг зохистой удирдаж, авлага өр төлбөр үүсгэхгүй байх”-ыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.11 дэх “хууль, тогтоомж гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэснийг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Цаашид төсвийг бодитой төлөвлөж, авлага, өр төлбөргүй ажиллах, зөрчлийг арилгаж, нотлох баримтыг FAS системд оруулж, биелэлтийг 2024 оны 06 дүгээр сарын 30-ны дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх.

5040313

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Зоонозын өвчин судлалын төвийн дарга Б.Алтанчимэг, нягтлан бодогч П.Мөнх-Эрдэнэ нарт даалгав^{1,2}.

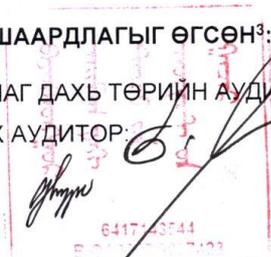
АЛБАН ШААРДЛАГЫГ ӨГСӨН³:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Б.МӨНХБАТ

АУДИТОР:

С.ЦЭВЭЭНСҮРЭН

¹ Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 "Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана."

² Монгол улсын ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам"-ын 5.5 "Аудитад хамрагдагч нь аудитын тайлангийн төслийн өөрт холбогдох хэсэгтэй танилцах, санал өгөх, албан шаардлага, төлбөрийн акт, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн гэж үзвэл эрх бүхий албан тушаалтанд гомдол гаргах эрхтэй"

³ Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1-т энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно